

Regionalt planforum 25.02.2021 – referat sak 1

Sak 1: Kommuneplanens samfunnsdel – Kvæfjord kommune

Sted:	Digitalt på Teams
Tid:	25.02.2021, kl. 10:00 – 11:30
Møteleder:	Anne Øvrejorde Rødven
Referent:	Lene Trosten Kaspersen

Deltakerliste

	Anne Øvrejorde Rødven	anne.ovrejorde@tffk.no	Troms og Finnmark fylkeskommune
	Lene Trosten Kaspersen	lene.kaspersen@tffk.no	Troms og Finnmark fylkeskommune
	Karoline Jakobsen Kvalvik	karoline.kvalvik@tffk.no	Troms og Finnmark fylkeskommune
	Lone Alien Høgda	fmtrlah@statsforvalteren.no	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
	Åshild Grønlien Østmoe	ashild.ostmoe@dirmin.no	Direktoratet for mineralforvaltning
	Ole Remi Hausner	ole.remi.hausner@tffk.no	Troms og Finnmark fylkeskommune
	Anders Aasheim	fmtraaa@statsforvalteren.no	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
	Eirin Margrethe Sundby	eimsu@statsforvalteren.no	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
	Karina Kolflaath	fmtrkko@statsforvalteren.no	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
	Anita Andreassen	anan@nve.no	NVE
	Kjell Ove Schei	kjell.ove.schei@vegvesen.no	Statens vegvesen
	Espen Larsen	fmfiela@statsforvalteren.no	Statsforvalteren i Troms og Finnmark
	Anne Sigrun Trandem	anne.sigrun.trandem@samediggi.no	Sametinget
	Martha Kårevik Stalsberg	martha.stalsberg@tffk.no	Troms og Finnmark fylkeskommune
Observatør:	Christine Myrseth	troms@FNF-nett.no	FNF Troms
Kvæfjord kommune	Ellen Marie Ervik	ellen.ervik@kvafjord.kommune.no	Samfunnsplanlegger
	Merethe Hessen	merethe.hessen@kvafjord.kommune.no	Kommunedirektør

Møtereferat

- Møteleder ønsker velkommen
- Opprop og presentasjon av de enkelte deltakerne

Innledning v/Kvæfjord kommune

Ellen Marie Ervik – samfunnsplanlegger:

- Takk for sist til mange av dere som var til stede under regional planforum 14.05.2020. Da var det planprogram og planstrategi slått sammen som var tema.
- Planprogrammet ble vedtatt i kommunestyret i oktober 2020. Da var vi allerede godt i gang med arbeidet med samfunnsdelen.
- Vi startet ganske tidlig med arbeidet med FNs bærekraftsmål (s. 7 i planutkastet). Vi har jobbet med dette internt i administrasjonen, i ledergrupper, i avdelingene, og vi har hatt tema FNs bærekraftsmål oppe i de faste møtene til politikerne bla. råd og utvalg september 2020.
- Vi havnet på de 6 bærekraftsmålene som står i planutkastet. Disse 6 målene mener vi å ha gode forutsetninger til å bruke ekstra. Alle bærekraftsmålene gjelder, men det er disse vi har valgt å prioritere og knytte tettere opp mot satsningsområdene våre.
- I diskusjoner med politikere har det kanskje vært mål nummer to – utrydde sult – som har skapt mest debatt, for umiddelbart lurer man kanskje på hvordan det gjelder for oss, men vi er en landbrukskommune med oppdrett, blå sektor og mange lokalmatprodusent som vi satser på.
- Ønsker også å si litt om muligheter og utfordringer i Kvæfjord kommune (kap. 3 i planutkast). Vi laget i 2020 et kunnskapsgrunnlag som vi brukte som et grunnlagsdokument for planstrategien. Det ligger også til grunn for samfunnsdelen, og danner en base for hva vi har valgt som satsningsområde og prioriterte områder.
- I samfunnsdelen har vi vært opptatt av lesbarhet og at det er et brukbart dokument. Derfor har vi valgt å heller referere til kunnskapsgrunnlaget i plandokumentet, og trekke fram pluser og minuser som vi har valgt å illustrere som utfordringer og muligheter i planen.
- Kunnskapsgrunnlaget leder også videre til medvirkning (kap. 5 i planutkastet). Bærekraftsmålene ligger i bunn, så har vi muligheter og utfordringer, samt medvirkning som har vært viktig når vi jobbet med planen og hva vi havnet på som satsningsområde.
- For å si noe om medvirkning må man si noe om covid-19 og pandemien. Det var rett før vi startet arbeidet med denne planen at pandemien brøt ut. Vi hadde lagt opp til ganske mange flere møter, folkemøter, innspillsverksteder, åpent kontor etc. Det har vi ikke kunne gjennomføre slik vi hadde tenkt.
- Som det står i forventningsnotatet har vi likevel valgt å prioritere framdriften i arbeidet, og jobbet mye med medvirkning, hatt møter, digital spørreundersøkelse. Vi har valgt å følge framdriftsplanen slik det står i planprogrammet og vi ønsker virkelig å få på plass en samfunnsdel for Kvæfjord som et styringsdokument.
- I spørreundersøkelsen fikk vi 146 svar, som vi synes var veldig bra da slike undersøkelser ofte har lav svarprosent. Mange gode svar, mange konstruktive tilbakemeldinger, og gode innspill generelt som vi har tatt med inn i arbeidet. Vi har også laget flere rapporter om dette som vi refererer til i plandokumentet. Har blant annet vært en fin fordeling på aldersgrupper og kjønn.
- Vi har hatt et opplegg på skolene som også har vært veldig bra med elevene på ungdomsskolen som har svart på en egen undersøkelse, og småtrinnene har kommet med tegninger.
- Vi har laget en figur på side 10 i planforslaget, pkt. 4.2.3 – prioriterte satsningsområder: i) et godt lokalsamfunn, ii) en god oppvekstkommune og iii) en grønn kommune. «En god

oppvekstkommune» er et høyt prioritert område for politikerne i en tid nå så det var et veldig viktig punkt å få med. «Et godt lokalsamfunn» har vi prøvd å favne det med verdiskaping og sysselsetting, men også bolyst som viktig tema. «En grønn kommune» favner litt det vi har sagt i planprogrammet om at vi ønsker at klima og miljø skal være et viktig tema for samfunnsdelen, og ikke minst at vi har utvalgte kulturlandskap i Kvæfjord som vi ønsker å ta vare på, samt ressursene vi har, landbruket, og preget av å være en grønn kommune ligger i bunn for det satsningsområdet.

- Vi har også en arealstrategi hvor vi har havnet på en punktliste med noen konkrete arealstrategier som vi ønsker å følge opp. Når samfunnsdelen er i mål går vi direkte i gang med å jobbe med arealdelen. Da har vi disse tre punktene som vi ønsker å jobbe videre med.
- Så vil jeg si litt om kapittel 10 – forutsetninger for å lykkes. Der beskriver vi kommunen som organisasjon, og hvordan det er viktig å tenke mer tverrfaglig, helhetlig og langsiktig for å jobbe med tjenestetilbud og satsningsområdene i planen.
- For at dette skal være en plan som skal fungerer som et styringsdokument er det viktig at den knyttes opp mot økonomiplanen i Kvæfjord. I forventningsnotatet er dette et av punktene som er trukket fram, som vi ønsker innspill til – hvordan vi kan knytte økonomiplanen opp mot samfunnsplanen. For det ønsker vi å starte med så raskt det lar seg gjøre, og er takknemlig for alle innspill dere måtte ha.

Merethe Hessen - kommunedirektør:

- Planen har vi ønsket skal være ryddig og strukturert slik at det skal være et dokument som kan brukes. Vi har jobbet godt med forankring både administrativt og politisk.
- Vi er veldig glad for at vi kan ta dette opp i planforum, og at så mange personer har forberedt seg og satt av tid til oss. Takker for muligheten og setter stor pris på dette.

Innspill fra sektormyndighetene

Statsforvalteren

Anders Aasheim:

- Alt i alt syns jeg dette er et veldig godt planforslag, fint satt opp, lettlest og lett å skjønne.
- Mitt innspill gjelder det folkehelsefaglige. Folkehelseloven legger opp til en systematikk i kommuneplanens samfunnsdel skal man utforme mål og strategier for folkehelsearbeidet på grunnlag av det man finner i oversikt over helsetilstand. Det har dere gjort og systematikken er god.
- Teksten i planforslaget har dere blant annet med *økende forskjell i levekår og opplevelse av utenforskap, mange lavinntekts familier og økende ulikheter og utenforskap* som stikkord. Syns dere dekker helseutfordringene for det aller meste, men det mangler noe på sosial ulikhet. Hvis dere kan se gjennom mål og strategier i kap. 6, 7 og 8, og få med tydeligere det som dere selv har pekt (økende forskjeller i levekår i lavinntektsfamilier, økende ulikhet og utenforskap). Slik teksten leses av en ekstern leser er det ikke så lett å se at det er ivaretatt.
- Sosial ulikhet er litt vrient tema å få konkretisert. Jeg har en veileder fra helsedirektoratet som jeg kan sende dere, og som dere kan se om dere har nytte av i den sammenheng for å få konkretisert det på forståelige måter i lokal sammenheng.

Lone Alien Høgda:

- Jeg vil slutte meg til det Anders sier om dokumentet. Det er et godt dokument, med klart språk, og det er lettlest. Den er bare 23 sider og tar for seg det meste.
- I disse Covid- tider hvor den tilstedeværende medvirkningen er litt problematisk er det viktig å lage tekster som er lettlest som man kommer seg gjennom. Man får medvirkning gjennom det, og det syns jeg er veldig bra med dokumentet.
- Vi har tidligere rådet dere til å gå bredt ut med samfunnsplanen, f.eks for å ivareta det boligsosiale..
- I chatten har vi lagt til to veiledere: 1) Notat utarbeidet av Rambøll om arealstrategi ([link](#)), 2) veileder for kommuneplanprosessen samfunnsdel ([link](#)). Kapittel 7 av sistnevnte tar for seg handlingsdelen og kobling opp mot økonomiplanen. Espen Larsen skal også snakke litt om hvordan vi kan veilede innenfor det.
- Syns også det er veldig bra hvordan dere har fulgt bærekraftsmålene hele veien i dokumentet.

Karina Kolflaath:

- Veldig godt utkast til kommuneplanens samfunnsdel. Leste den med stor interesse og veldig begeistret for at man har forsøkt å operasjonalisere bærekraftsmålene på en god måte.
- Det jeg er opptatt er bolig og bomiljø. Dere har lagt inn det som satsningsområde, refererer til den om et godt lokalsamfunn, hvor dere som kommune sier at dere skal legge til rette for gode og trygge og trivelige bomiljø med attraktive bomiljø for alle aldre. Dere beskriver som mange andre kommuner lik dere at dere har en aldrende befolkning, gamle bygg, nedgang i folketall og færre i arbeid. Det er et bilde vi ser i mange kommuner i fylket.
- Da vi hadde planstrategien deres inne så vi i planprioriteringen at dere ønsket å starte opp arbeidet med boligpolitisk plan i 2021. Det støttet vi dere veldig på. Tenker at det er en god vei å gå å ta hele boligpolitikken i en plan i stedet for å lage en temaplan for det boligsosiale, men at det blir en integrert del av en boligpolitisk plan som tar opp boligbehovene for hele kommunen. Det er vi veldig begeistret for.
- På slutten av planforslaget har dere lagt frem noen sentrale dokumenter som setter føringer for arbeidet. Der er de mest aktuelle stortingsmeldinger og andre nasjonale føringer lagt inn, men det jeg vil oppfordre til er å se på den nasjonale strategien som kom fra regjeringen helt nylig - Nasjonal strategi for en sosial boligpolitikk, alle trenger et trygt hjem (2021-2024). Dere kan vurdere om det også bør ligge som føringer i arbeidet. Den har en litt annen innretning enn bolig for velferd (2014-2020).

Espen Larsen:

- Mitt fokus er kobling av handlingsdel og økonomiplan. Statsforvalteren jobber med et veiledningsnotat for kommunene, som snart er slutført.
- Vi anbefaler at kommunene integrerer økonomiplan og handlingsdel i et dokument. Er uvesentlig om det er økonomiplan som skal inngå i handlingsdelen eller motsatt. Viktige er at det er en samordnet prosess i kommunen som gjør at samfunnsplanlegging og økonomiplanlegging går hånd i hånd, og at det ikke først må skaffes økonomisk rom for så kunne putte inn et mål i samfunnsdelen.
- Kommuneplanen samfunnsdel skal ta for seg alle viktige mål for kommunen, både som samfunn, virksomhet, tjenesteprodusent. Overvekt på det man kan kategorisere som samfunnsbiten og som ikke går på kommunen som organisasjon, tjenesteprodusent, virksomhet. Kan godt hende at det er riktig fokus, men hvis dere jobber med andre viktige utfordringer og mål f.eks. tjenester eller organisasjonen så bør det også være med i samfunnsdelen. Har dere integrert alt det viktige i den interne organisasjons- og tjenesteproduksjons- siden av kommunen?

- Når vi jobbet med kobling mellom økonomiplan og handlingsdel så har vi kommet fram til noen måter å gjøre det på. Man må ha en samlet helhetlig målstruktur for kommunen som skal følges opp. Man har noen mål ifra samfunnsplan som utelukkende går på samfunn, også har man tradisjonelt fra før endel mål fra før som er utviklet for tjenestene som følger økonomiplanen fra tidligere. Det blir feil om mål på tjeneste og organisasjon skal komme inn i et samlet dokument gjennom noen sektorkapittel og at det ikke er integrert som en samla målstruktur. Handlingsdelen skal fortelle hva man skal iverksette i kommunen for å oppnå det man ønsker.
- Når dere skal komme til den koblingen mellom handlingsdel og økonomiplan har jeg satt opp en punktliste:
  - dokumentet handlingsdel og økonomiplan må bygges opp rundt målstrukturen fra samfunnsdelen.
  - Det er viktig at hele målstrukturen er med.
  - Målstrukturen må ha entydig navngiving eller nummerering så det er helt klart hvor målene kommer fra.
  - alle mål og strategier må kommenteres i handlingsdel og økonomiplan, enten gjennom en beskrivelse av tiltak, eller med kommentarer om hvorfor det ikke er tiltak.
- Hvis målstrukturen ikke er dekkende for alt det man vil jobbe med, og man har en del andre mål og strategier innenfor tjenestene som er veldig viktig og som også skal med, da må dere tilpasse en målstruktur og integrer ifra andre planer eller vedtak fra tidligere.
- Jeg syns at målene i planutkastet er veldig bra, men det er også viktig at dere har mulighet til å faktisk følge opp de målene. Hvis dere ikke har mulighet må det kommenteres. Hvis dere setter opp en tiltaksdel bør alt kommenteres, også det som ikke er fulgt opp.
- Alle de endringer som gjelder økonomi, f.eks. kutting av stilling, omorganisering, kutte en klasse i skoler. Dette her er ting som inngår i deres saldering av budsjettene, og sånne endringer mener jeg må plasseres inn i samme tabellen for samla mål og tiltaksoversikt.
- Skal det være en samtidig og koordinert planlegging med samfunns og økonomi må det være prioriteringer av midlene.
- Det er i koblingen mellom handlingsdel og økonomiplan i samme dokument at du møter alle de utfordringene som ligger i prioriteringen mellom midler. Hvis man gjør denne jobben ved rullering av handlingsdel og økonomiplan så vil man også gjøre mye jobb som letter rulleringen av samfunnsdelen. Det er det som egentlig ligger i denne muligheten i å koble i felles dokument.
- Forslag til tabell der man også framstiller mål og strategier og tiltak. Slik at det blir en prosess og samme tabell. Deler en figur:

	Tiltak som har økonomisk virkning	Tiltak som ikke har økonomisk virkning
Tiltak for å oppfylle vedtatte mål	<ul style="list-style-type: none"> • Styrking av tjenester, • Nye tilbud, eller • ny infrastruktur sammen med økt bevilgning • Investeringer. • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Nye måter å gi tjenester innenfor uendret ramme. • Effektivisering for å gi bedre/mer tjenester. • Pågående tiltak innenfor eksisterende ramme. • ...
Tiltak/forhold/ endringer som ikke relaterer seg til vedtatte mål	<ul style="list-style-type: none"> • Effektivisering/ innsparinger for å bedre balansen. • Aktivitetsreduksjon. • Økte inntekter. • Bruk av fond. • ... 	

- Det som er innenfor grønne firkanten /tiltak for å oppfylle vedtatte mål): da ser man at det er to kolonner (tiltak som har økonomisk virkning/ tiltak som ikke har økonomisk virkning). Det som har økonomisk virkning påvirker saldering av budsjettene, må være ressurser til det.

Men det er jo helt sikkert mange tiltak som ikke krever økonomisk bevilgning for å kunne oppfylles. Den røde firkanten er ting som normalt ville vært i en økonomiplan.

Karina Kolflaath:

- Jeg er saksansvarlig for denne planen. Vi tilbyr oss å komme med et særmøte om det Espen snakker om med økonomiavdelingen vår, for å kunne gå litt i dybden på akkurat dette. Det er vanskelig, men vi skal veilede dere gjennom det. Bare ta kontakt så setter vi opp et møte.

Troms og Finnmark fylkeskommune

Karoline Jakobsen Kvalvik:

- Syns dette er et veldig godt dokument. Det er sjeldent man leser et dokument der det ikke er lange sitat om plan og bygningsloven eller standardfigurer som ikke blir forklart.
- At man på tre korte setninger får forklart hva kommuneplanens samfunnsdel er og hva den skal være førende for er ganske viktig spesielt når det er politikerne man ønsker å koble på.
- Fine illustrasjoner, godt grep med et bildedryss gjennom hele planen. Det er fryd å lese når teksten blir brutt opp. Det er liten tekst på hver side, og mye av teksten blir presentert i annen form enn standardtekst som gjør meg veldig glad, f.eks. på side 8 når muligheter og utfordringer blir presentert som pluss og minus. Alle figurer og tabeller er forklart hvorfor de er der, og er der av en grunn.
- Medvirkning er det som er vanskelig for dere, spesielt pga. korona. Det er godt å høre at dere snakker om at i tillegg til innbyggerne så skal ikke bare de folkevalgte men også de administrativt ansatte kobles på. Det kan ofte være at man glemmer den ene eller den andre. Hadde likt å se litt mer om hvordan dere har tenkt å gjøre det, særlig politikerne. Det er vanskelig å forankre alt av samfunnsplaner blant de folkevalgte. Så er det forståelig at dere tenker alternativt, det er veldig bra. Det er gøy med spørreundersøkelser med over hundre som har svart.
- Veldig gøy at man får inn det ungene har bidratt med.
- Dere skriver at dere har deltatt på møter, er det digitalt eller fysisk? Svar: fysisk.
- Det er veldig fin måte innspills arbeidet i ordskyer, det blir mye brukt å gjøre at det er enkelt å få med seg hva alle har sagt.
- Satsingsområdene som er presentert i tre kapitler er en veldig oversiktlig presentasjon. Tabellen er slik at "slik vil vi ha det" og "slik skal vi gå fram med strategier". Her er det som Espen snakket om - hvordan du skal få de strategiene til å bli konkrete tiltak i økonomiplan er jo en vanskelig oppgave. Vi i fylkeskommunen anbefaler akkurat som statsforvalteren å integrere økonomiplanen og handlingsdelen i et dokument. Det er veldig synd at vi har et lovverk som legger opp til at kommunen skal lage to dokument som egentlig er helt like, og det håper jeg kommunene kan gå vekk ifra nå.
- Enig med Espen om at strategiene bør kommenteres med konkrete tiltak, og da kan man evt. si hvorfor man ikke har et konkret tiltak, eller at det er tiltak fra før.
- En handlingsdel har jo mange tiltak som vanligvis ikke ville vært en del av økonomiplanen, som kanskje ikke er rene budsjett og økonomitiltak og er basert på frivillighet osv. Da må man enten integrere direkte i økonomiplanen selv om det ikke føles like naturlig.
- Fint om samfunnsplanlegger kan bli koblet på økonomiplanprosessen. Bør være et felles arbeid der alle er koblet på.
- Det er en kunst at strategiene skal være politisk prioriterte, og da handler det nok en gang om å koble på de folkevalgte.
- Bra kommunen har prioritert satsingsområder
- Arealstrategi er ikke noe loven krever, men veldig fint at dere har tatt det med. Så håper vi at dere lykkes med å koble samfunnsdelen på arealplanen - at den faktisk legger føringer.

- At dere følger det nasjonale planhierarkiet med planstrategi - samfunnsdel - arealplan er fint å se.
- Noen småting:
  - Forordene er fra kommunedirektøren, vurder om heller ordfører skriver forord.
  - Bruk gjerne et begrep - hovedmål og langsiktige mål, er det det samme
- Ta kontakt ved behov for veiledning videre.

Martha Kårevik Stalsberg:

- Jeg synes det er en veldig bra plan.
- Dere sier dere skal være en grønn kommune. Klart at en grønn kommune kan man tenke litt ulike ting, noen tenker landbruk og skogbruk, friluftsliv, og noen tenker klima og miljø. Dere er absolutt inne på klima og miljøproblematikken som dere drar fram i kapittel 8 flere plasser:
  - *I Kvæfjord oppnår kommunen og innbyggerne mer med mindre ressursbruk*
  - *Tilrettelegge for sirkulære løsninger, deling og gjenbruk, og støtte opp om gode klima- og miljøprosjekter*
  - *Bruke kommunens innkjøpsrolle aktivt for å bidra til miljø- og klimavennlige løsninger i byggeprosjekter og i anskaffelser*
  - *Jobbe for å redusere energibruk i kommunen, og legge til rette for fornybar energi*
  - *Jobbe for sammenhengende infrastruktur og miljøvennlige transportløsninger ved planlegging og utvikling av arealer*
- Når dere bevisst har valgt bort klimamål 13 – stoppe klimaendringene <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/stoppe-klimaendringene> og har valgt bort å lage en temaplan for klima og energi og isteden velger å ta temaet inn i kommuneplanens samfunnsdel så tenker jeg dere må være konkret på hvordan dere skal jobbe med problematikken. Det vil kreve penger å jobbe med det. Savner en mer «aktiv» eller ambisiøs inkludering av temaet.
- Jeg savner verktøyene for hvordan dere skal jobbe med det; skal dere kartlegge, har dere kontroll, kjenner dere til utslippene, skal dere bruke klimabudsjett som verktøy? Den type ting må dere få inn i hvert fall i en handlingsdel. Når dere velger å integrere klima i en KPS må det gjøres tydelig.
- Utover det vil jeg ikke si noe på at dere har valgt noen bærekraftsmål og ikke noen andre, men vær obs på hvordan dere ivaretar tematikken.

Svar fra Ellen Ervik:

- Vil vise til det som er sagt fra statsforvalter Espen Larsen om prioriteringer og å ta med helheten. Jeg har fått oppfattelsen av at man må gjøre prioriteringer i en plan for at den skal både være tydeligere, lesbar, og ikke minst når man tenker samfunnsutvikling. Så vi har derfor valgt å gjøre de prioriteringene, og ikke valgt å gå bredere ut.
- Vi opplever kanskje ikke at vi har valgt bort noen klimamål, men vi har prioritert noen som vi skal fokusere tydeligere på. Vi mener de prioriteringene vi har gjort favner såpass bredt at de kan ligge til grunn for klima og miljø satsningen.
- Vi er enig om at klimatiltak må gjøres tydelig, og vi skal være obs på hvordan vi ivaretar denne tematikken. Det har vi også snakket endel om, og hvordan vi gjør det som en liten kommune med ikke all verdens ressurser.
- Det er et godt råd og innspill at vi må passe på når vi sier vi skal være en grønn kommune, og det skal vi absolutt ta med.

Svar fra Merethe Hessen:

- Den oversikten som Espen viste, er et sentralt poeng. Det å få fram de tiltakene som har en direkte økonomisk konsekvens og også de tiltakene som ikke har det. Vi har allerede tabeller i budsjett og økonomiplan som viser tiltakene på investering og drift. Det vi må gjøre er å tydeliggjøre det opp mot handlingsdelen i samfunnsplanen.
- Ser også at det kan være utfordrende å prioritere mellom de ressursene man har i en liten kommune. Hvordan dette blir konkret må vi se, og det er ikke sikkert vi kommer med de optimale løsningene i første omgang, må kanskje gå i flere runder.
- Karoline spurte hvordan vi hadde tenkt å koble på politikerne. Vi har sett at enkelte innspill som har kommet på dette ikke har passet for en mindre kommune som kun har ordfører som heltidspolitiker.
- Vi har valgt bevisst å bruke den politiske utvalgsstrukturen som er lagt, og har brukt tid på å ta arbeidet med både planstrategi og samfunnsplan inn i utvalgsmøtene. Vi har prøvd å være tydelig og konkret i hvordan vi har lagt fram problemstillingene, og vi hadde en stor runde på det i høst hvor vi brukte flere timer i hvert enkelt utvalg.

Ole Remi Hausner:

- Er en kunst å få utnyttet de ressursene man har, og det er ikke enkelt.
- Vi har sett ganske mange eksempler på kommuneplaner hvor mange kommuner har bitt over for mye, også ender det med kvantitet istedenfor kvalitet. Kommunene føler de ikke strekker til i planarbeidet så ender det med at man leier inn en plankonsulent som gjennomfører hele planprosesser.
- Her syns jeg dere er veldig flink ved å se hvordan ressurser dere har tilgjengelig internt og eksternt og utnytte de på en best mulig måte.
- Syns det er en god plan, og tror det er mange kommuner som har mye å lære av dere.
- Husker fra dere hadde planprogrammet i regionalt planforum i fjor, og dere var veldig bevisst på å bruke et lett språk og ha en klar formidling. Dette synes jeg dere lykkes veldig godt med.
- Det virker veldig godt lokalt forankret og ikke minst konkret. Slik jeg ser det er dette kanskje de viktigste punktene for at dokumentet skal fungere som et aktivt styringsdokument.
- Kort om bærekraftsmål vil jeg trekke fram det Lone sa, angående en tydelig sammenheng mellom de utvalgte bærekraftsmålene og satsningsområdene. Man ser dette er klart gjennom hele dokumentet. Det er veldig godt forankret.
- Kan være greit å få med hvor langt tidsrom denne planen er tiltenkt slik at det er klart.
- Står i pkt. 9.2 at det skal legges til rette for spredt boligbygging i LNFR- områder der det kan være egnet. Det kan godt stå så åpent, men tenker det er viktig at dette punktet blir fulgt opp med ganske tydelige rammer videre i planarbeidet.
- Angående stedsutvikling så gjentas det flere steder i dokumentet at dere skal videreutvikle kvaliteter og fortrinn som kommunen har. Tenker stedsutvikling ikke handler om å finne opp hjulet på nytt, men å forsterke og synliggjøre sine særegne kvaliteter som Kvæfjord innehar er et veldig godt utgangspunkt.

Direktoratet for mineralforvaltning

Åshild Grønlien Østmoe:

- Vi ser at 1 av 3 satsningområder er å være en grønn kommune med en balanse mellom utvikling og vern av ressurser.
- Under konkrete arealstrategier bør kommunen få inn et punkt om forvaltning av arealressurser i kommunen på lik måte som dere beskriver forvaltning av skogareal. Vi

minner om at mineralressurser er en ikke fornybar naturressurs som kun finnes der den kommer naturlig. Punktet bør omhandle forvaltning av mineralressurser for å sikre gode forekomster og tilgang til byggestoff til dagens og framtidig behov.

- Vi ser i våre register at kommunen kun har et registrert uttak av sand og grus. Vi råder kommunen til å gjøre seg tanker om behov og tilgang på byggeråstoff. Anbefaler at dette blir sett i et regionalt perspektiv.
- Registrerer at det under arealstrategier skal legges til rette for spredt boligbygging i LNFR - områder og at ved ny etablering av boliger skal tas hensyn til allerede etablerte samfunnsinfrastruktur. Vi råder kommunen til og også ta inn hensyn til registrerte forekomster av mineralressurser, uttak i drift, og mulige fremtidige uttaksområder.
- Vi anbefaler å benytte hensynssoner når dere kommer til arealdelen, for å synliggjøre disse områdene i arealdelen. Da vil man bidra til å unngå direkte båndlegging av forekomster eller uttaksområder uten at det er gjort en vurdering først. Det vil også belyse faren for indirekte båndlegging, f.eks når bolig og fritidsbebyggelse ligger nært uttaksområder. Det har vi erfaring kan gi grunnlag på konflikt pga. støy, støv og innsyn av tungtransport.
- Ellers ser vi at kommunen fokuserer på miljøvennlige transportløsninger ved planlegging og utvikling av arealer. Vi anbefaler at kommunen her bør tenke på legge til rette for lokale kilder av byggestoff som gir korte transportavstander til kommende byggeprosjekter. Dette vil gi klimagevinst, og vil legge til rette for økonomisk lønnsomme prosjekter.

Statens vegvesen

Kjell Ove Schei:

- Vi har ansvar for riks- og europavei først og fremst, men også et overordnet ansvar for trafiksikkerhet.
- Liten kommentar til arealstrategien som legger opp til spredt utbygging. Nå er det lite randbebyggelse på den strekningen av E10, og heller ikke på Rv85. Det er viktig at disse veiene blir opprettholdt med den transportfunksjonen de har, og at man tenker igjennom denne problemstillingen ved tilrettelegging for spredt boligbebyggelse.
- Det vi merker i SVV er at man tillater spredt bebyggelse langs veinettet, så går det noen år og vi får krav om etablering av busslommer, gang- og sykkelvei, og vi får inn støyproblematikk. Dette er viktig å tenke gjennom.
- Ellers vil denne bebyggelsen også ha ganske stor betydning for sikkerheten i kommunen, og ikke minst for miljø og klimaproblematikken. Jeg har stor forståelse for at man ønsker å legge opp til spredt bebyggelse i en kommune som Kvæfjord, men man må da tenke igjennom hvordan man ønsker at dette skal bli i framtiden. Ellers så er det også mange lavtrafikkerte veier i kommunen så det burde være mulig å finne gode løsninger på boligutbygging.
- Vil også tilslutte meg det de andre har sagt, veldig bra dokumenter.

Sametinget

Anne Sigrun Trandem:

- Har ikke vært i prosessen fra starten av, så tar litt utgangspunkt i det som er blitt sagt av innspill fra tidligere.
- Er en oversiktlig og ryddig plan
- Syns det er positivt at kommunen har med veilederen for samisk i oversikten.
- Kvæfjord er en kommune med samisk næring, og samisk kulturminner og stedsnavn. Vi syns det er positivt at det står at kommunen vil få en bedre oversikt over forvaltning av kulturminner, også da samiske kulturminner. Det viser at kommunen er bevisst på at det har vært en betydelig samisk bosetting i kunnskapsgrunnlaget, og at de er positiv til bla. feiring av samenes nasjonaldag som bidrar til å styrke den samiske identiteten.

- Vi skulle ønske mer fokus eller konkretiseringen rundt muligheter, status og utfordringer i forhold til å ivareta den samiske identiteten til barn, voksne og eldre. Når det gjelder språk, kultur, samfunnsliv og næringer.
- Det står litt om at det tilbys undervisning etter opplæringsloven i kunnskapsgrunnlaget, men vi savner det med reindriften. Jeg ser den er nevnt i forbindelse med arealstrategien som er positivt, men at den også hadde kommet tidligere i forbindelse med satsningsområder.
- At det samiske også kommer frem som et tydelig satsningsområde for kommunen.
- Ser at kommunen har hatt en bred medvirkning. Jeg regner også med at samiske interesser har hatt mulighet til å medvirke. Det vi fra sametinget kunne ønske var at dette ble tydeliggjort i planen. I merknader til plan og bygningsloven står det at man har et spesielt ansvar for å sikre at samiske befolkningen får aktivt medvirke, og vi skulle ønske at dette var mer konkretisert.

-

NVE

Anita Andreassen:

- Veldig ryddig, oversiktlig og konkret plan. Positivt at dere har en tydelig forankring til FNs bærekraftsmål.
- Samfunnsdelen er egentlig et plannivå som NVE tradisjonelt ikke har engasjert seg så mye i, men på grunn av klimaendringer og det fokuset som er på det så blir vi nok i fremtiden å være mer på banen i samfunnsplanen også siden det er et viktig styringsdokument.
- Kvæfjord kommune har ganske store utfordringer når det gjelder snøskred, jord- og flomskred. Dere har endel utfordringer med grunnforhold og kvikkleire - det er mye marine avsetninger, og flomfare.
- Vi får veldig mange dispensasjoner fra dere på byggesaksnivå. Når arealplanen kommer på plass, ønsker vi å hjelpe til at den planen er så god at det er forutsigbart hvor det er greit å bygge. Dispensasjoner er jo ikke ønskelig.
- I punktet om arealstrategier har dere sagt at dere skal legge til rette for spredt boligbygging i noen områder. I de områdene hvor dere gjør det, gjerne få de områdene friskmeldt og fareutredet. Ikke sikkert at det lar seg gjøre, men at det er veldig klart i forhold til hensynssoner.
- Det punktet om hensyn til klimaendringer ved etablering av bygninger og infrastruktur er veldig bra. Men det er også for eksisterende bebyggelse, og ikke bare ny bebyggelse. Bla. det med overvann er også viktig å få inn på det punktet.

Oppsummering

Merethe Hessen:

- Tusen takk for denne runden. Vi har notert mange gode innspill. veldig artig å arbeide i lag med andre.
- Har også notert i forhold til arealplanen å få områdene friskmeldt, befart og oppdatert slik at vi slipper alle dispensasjonssakene.
- I forhold til sametinget takker vi for det innspillet. Vi har hatt en positiv utvikling de senere årene i forhold til det samiske. Det har vært et sterkt sjøsamisk preg og ikke et reinsamisk preg. Vi skal også jobbe litt mer det i forhold til ny helse og omsorgs plan og oppvekstplan.

Ellen Ervik:

- Takk for tiden og gode tilbakemeldinger som vi tar med oss videre.

Christine Myrseth - spørsmål på chat

- Spørsmål til kommunen hvis mulig fra FNF Troms:
- 1) Har kommunen vært i kontakt med lag og foreninger direkte utover møte med pensjonistforeningen?
- 2) Er det en spesiell grunn til at bærekraftsmål 14 -liv under vann ikke er med- da siden kystkulturen står sterkt i Kvæfjord etter det FNF kjenner til fra organisasjoner i kommunen.
- 3) Kystkulturen knyttet til sjø er ikke trukket frem- er det en spesiell grunn til det?
- 4) Fonybar energi- er det en spesiell type som ønskes etablert?